

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٤٣٦

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه بحث افذا درباری دندانپزشکی

موضوع :

بررسی و مقایسه میزان حرکت مزیالی دندان مولر دوم متعاقب فقدان
مولر اول فک پایین در الگوهای مختلف رشدی در بیماران ۲۰-۳۰ سال

استاد راهنما :

استاد ارجمند جناب آقای دکتر پاکشیر

نگارش :

سیده نسرین امیر حسینی

۱۳۸۷ / ۷ / ۲۸

مهرماه ۱۳۸۲

۱۰۳۴۱

..... پایان نامه شماره

تحت عنوان : بررسی و مقایسه میزان حرکت مزیالی دندان مولر دوم متعاقب فقدان
مولر اول مندیبل در الگوهای مختلف رشدی در بیماران ۳-۴ سال

تهیه شده توسط : سیده نسرین امیر حسینی در کمیته بررسی پایان نامه مطرح و با
درجه ۱ نمره ۱۹..... به تصویب رسید .

نوره کام

استاد راهنما : جناب آقای دکتر پاکشیر

اعضاء کمیته بررسی :

۱- دکتر کهرمنان از

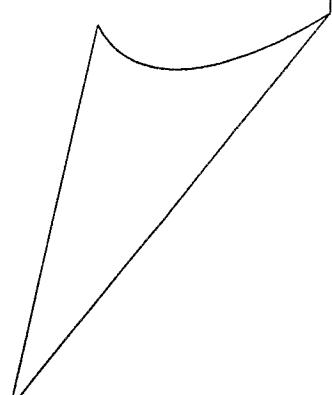
۲- دکتر روزان

.....-۳

.....-۴

.....-۵

دل هر ذره را که بشکافی آفتابیش در میاز بینی
تابه جایی رساند که یکی از جهات از جهانی باز بینی
که یکی هست و هیچ نیست جزا و
وحدة لا الہ الا هو

تَقْدِيم بـ

الْكُوَّى شَاهِمَتْ و صَادِقَتْ ،

بـ(٥)

تَقْدِيم بـ

الْكُوَّى وَفَا و مَهْرَبَانِي ،

مَادـ(٥)

تقدیم ب

هادس ر هم ربانه

یکانه همراه همیشگی من در زندگی

تقدیم به

خواهر و برادرانه

که هر یکی خورشیدی فروزان در افق زندگی
مستند و جوشنان موجبه فخر و مباراته هن استه.

تقدیم به

استاد ارجمند جنابه آقا‌می دکتر پاکشیدر

که به حق این پایان نامه بدون دقت نظر و کمکهای بیشانه ایشان ، نگاشته نهی شد .

تمیل به زمانشان ارج می نویم .

با تشکر فراوان از جنابه آقامی دکتر همایشی و جنابه آقامی
دکتر حرامی برای همکاری بی دریغشان

۶

با قدردانی از سایر استاد معتبرم بخش ارتهدنسی

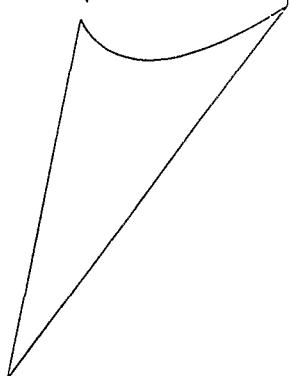
تقدیم به

تمامی آذانکه به من آمروختند

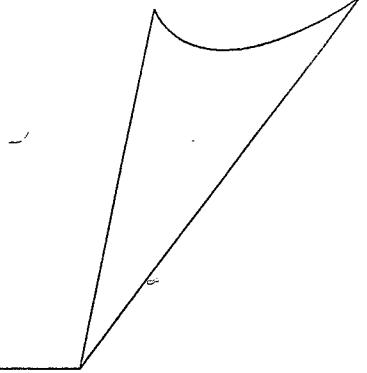
راه پکونه بودن را

راه پکونه زیستن را

و راه

با تشکر از هیأت محترم دادگران و مسن نظر ایشان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: بررسی کتب و مقالات در خصوص اکلوزن و عوامل موثر بر آن	
تعریف اکلوزن	۲
تاریخچه اکلوزن	۲
تعادل دینامیک دندانها	۴
برهم خوردن تعادل دینامیک سیستم جونده متعاقب کشیدن دندان	۶
تأثیر فقدان دندان مولر اول مندیبل بر سیستم دندانی	۷
اکلوزن ایده آل	۱۰
اکلوزن نرمال	۱۲
اکلوزن مطلوب	۱۴
خصوصیات یک اکلوزن خوب از دیدگاه Hamish	۱۵
تماسهای اکلوزالی نامطلوب یا اینترفرنس ها	۱۵
اینترفرنس های سنتریک	۱۷
اینترفرنس کارگر	۱۷
اینترفرنس غیر کارگر	۱۷
اینترفرنس های پیش گرایی	۱۸
رشد و نمو ماجزیلا کمپلکس نازوماگزیلاری	۱۸

۲۰	رشد و نمو مندیبل
۲۴	تکامل سیستم دندانی از زمان تولد تا ایجاد سیستم دندانی کامل شیری
۲۵	رابطه رشد فکی و درهم قفل شدگی دندانها (inter digitations)
۲۷	رشد و تکامل کرaniوفاشیال
۳۰	الگوهای صورتی
۳۳	موارد استفاده از سفالومتری
۳۳	آنالیز سفالومتری

فصل دوم: روش تحقیق

۳۶	روش تحقیق
۳۶	شرایط عمومی برای انتخاب جمعیت مورد مطالعه
۳۷	روش بررسی Cast گچی
۳۸	روش استفاده از رادیوگرافی
۴۱	روشی‌های آماری به کار رفته

فصل سوم: نتایج

۴۲	نتایج
۶۹	بحث و نتیجه گیری
۷۲	خلاصه
۷۴	خلاصه انگلیسی
۷۵	منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره (۱)	۴۲
جدول شماره (۲)	۴۴
جدول شماره (۳)	۴۹
جدول شماره (۴)	۴۹
جدول شماره (۵)	۵۱
جدول شماره (۶)	۵۱
جدول شماره (۷)	۵۳
جدول شماره (۸)	۵۳
جدول شماره (۹)	۶۱
جدول شماره (۱۰)	۶۲
جدول شماره (۱۱)	۶۳
جدول شماره (۱۲)	۶۴
جدول شماره (۱۳)	۶۵
جدول شماره (۱۴)	۶۶
جدول شماره (۱۵)	۶۷
جدول شماره (۱۶)	۶۸

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۴۳	نمودار شماره (۱)
۴۳	نمودار شماره (۲)
۴۵	نمودار شماره (۳)
۴۶	نمودار شماره (۴)
۴۶	نمودار شماره (۵)
۴۶	نمودار شماره (۶)
۴۷	نمودار شماره (۷)
۴۷	نمودار شماره (۸)
۴۸	نمودار شماره (۹)
۴۸	نمودار شماره (۱۰)
۵۰	نمودار شماره (۱۱)
۵۰	نمودار شماره (۱۲)
۵۴	نمودار شماره (۱۳)
۵۴)
۵۴	نمودار شماره (۱۴)
۵۵	نمودار شماره (۱۵)
۵۷	نمودار شماره (۱۶)
۵۷	نمودار شماره (۱۷)

نمودار شماره (۱۸) ۵۸

نمودار شماره (۱۹) ۵۸

نمودار شماره (۲۰) ۶۰

فصل اول

بررسی کتب و مقالات در خصوص
اکلوژن و عوامل موثر بر آن

مقدمه :

وجود دندانهای سالم و ارتباط صحیح آنها با دندانهای مجاور و مقابله در فک دیگر، یکی از مهم ترین عوامل ثبات یک اکلوزن می باشد . هنگامی که یک دندان از بین برود انسجام ساختاری قوس دندانی مختل شده و ثبات لازم در سیستم اکلوزنی دچار مخاطره میگردد . دندانهای مجاور مخصوصاً دندانهای موجود در دیستال فضای بی دندانی ، به طرف ناحیه بی دندانی حرکت می کنند . بسته به سن بیمار و سایر عوامل از جمله جفت گیری (inter cuspatiion) دندانها ، دندانهای مجاور فضای بی دندانی ممکن است دچار حرکت tilting یا tipping شوند و یا به میزان محسوسی به صورت جسمی حرکت نمایند .

همچنین دندان مقابله فضای بی دندانی در فک مقابله بطرف این فضا اکسترومی شود . این تغییرات با توجه به شدت و میزان آنها باعث تغییرات مختلفی در روابط اکلوزالی و نهایتاً ایجاد روابط اکلوزالی غیر طبیعی و بروز نیروهای مخرب اکلوزالی میگردد که در صورت عدم تصحیح می تواند تغییرات مختلفی را در ظرفیت تحمل فشار مندیبل وارد سازد . این تغییرات در نتیجه از دست رفتن دندان مولر اول مندیبل به دلیل داشتن سطح اکلوزالی وسیع آن از اهمیت بیشتری برخوردار است و به شرایط دندانهای از دست رفته و تعداد آنها و سنی که دندان از دست رفته و مدت زمان بعد از ، از دست رفتن دندان بستگی دارد . همچنین تغییر در ظرفیت تحمل فشار مندیبل می تواند در نهایت به اختلالات مفصل گیجگاهی - فکی ، منجر شود .

با توجه به اینکه هنوز فاکتورهای ناشناخته دیگری و جود دارد که بر حرکت دندان در دیستال فضای بی دندانی می تواند اثر داشته باشد ، بر آن شدید تا با تحقیقی دراین زمینه ، نقش عوامل دیگری که تاکنون در بررسی مقالات (literature) به آن اشاره نشده است ، از جمله تاثیر الگوهای رشدی مختلف ، مانند الگوی رشدی عمودی ، افقی و نرمال همچنین دیسکرپانسی فکین از بعد سازشیال (کلاس I , II , III) را مشخص نمائیم .

تعريف اکلوژن :

فرهنگ دندانپزشکی « دورلند » ، اکلوژن را عمل بستن یا وضعیت بسته بودن ، تعریف می کند^۱ .

Zarb ، ارتباط دندانهای فک بالا و پایین در زمان حرکت فک و ایجاد تماس های فانکشنال را اکلوژن می نامد^۲ .

طبق نظر Nanda اکلوژن به رابطه بین ماگزیلا و مندیبل، هنگامی که فکین در CR ، بدون کشش (Strain) در عضلات و یا جابجایی کندیل ها در حفره گلوبید بسته شوند، اطلاق می گردد.^۳

تاریخچه اکلوژن :

Bonwill یک ریاضی دان و دندانپزشک بود که مطالعات خود را پیرامون اکلوژن در حدود سال ۱۸۵۰ شروع کرد. اصول Bonwill برای چند دهه ، ساختاری برای سایر

فرضیه های اکلوژنی فراهم آورده بود . او مندیبل را به صورت یک مثلث متوازی الاضلاع، با اندازه هر ضلع ۱۰Cm ، که به دو کندیل متصل می شود ، توصیف کرد ^۲ .

مفهوم اکلوژن متعادل (balanced occlusion) یکی از افتخارات Ferdinand Graf Spee محسوب می شود . او در سال ۱۸۹۰ به طور کاملاً مستقل مشاهدات خود را درباره عملکرد دندانهای طبیعی انسان ارائه داد . واژه قوس اسپی (curve of spee) ، از این مشاهدات ناشی می شود که اگر از کنار به سیستم دندانی نگاه کنیم ، سطح جونده دندانهای مولر ماندیبل ، یک انحنای به سمت پایین ، نسبت به دندانهای بالا دارند .
(spee۱۸۹۰)

او همچنین عقیده داشت که ادامه این منحنی از سمت خلفی ، از سطح قدامی (anterior surface) کندیل عبور می کند ^۳ .

در سال ۱۸۹۹ ، اولین توصیف از روابط اکلوژالی توسط «اوورد انگل» ، ارائه گردید ^۴ . او طبقه بندی خود را از اکلوژن به این صورت ارائه داد :

CLI : رابطه مزیودیستالی فکین نسبت به هم نرمال است ^۵ و مزیوباكال کاسپ مولراول ماگزیلا درشیار باکالی (buccal groove) مولر اول مندیبل قرار گرفته است ^۶ .

CLII : رابطه مزیودیستالی فکین غیر نرمال است و همه دندانهای پایین در موقعیتی دیستالی تر با دندانهای بالا حفت (occlude) می شوند ^۷ و مزیوباكال کاسپ مولراول مندیبل در ناحیه فوسای مرکزی (C.F area) مولر اول ماگزیلا قرار می گیرد ^۸ .